

A rasszista és homofób erőszak fokozódása Európában

Az Európai Parlament állásfoglalása a rasszista és homofób erőszak fokozódásáról Európában

Az Európai Parlament,

- tekintettel a nemzetközi emberjogi okmányokra, amelyek tiltják a faji és etnikai alapú megkülönböztetést, nevezetesen a faji megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló nemzetközi egyezményre és az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményre, amelyeket az EU valamennyi tagállama és számos nem uniós ország aláírt,
 - tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 2., 6., 7. és 29. cikkére és az EK-Szerződés 13. cikkére, amelyek kötelezik az Uniót és a tagállamokat, hogy tartsák tiszteletben az emberi jogokat és az alapvető szabadságokat, és amelyek európai eszközöket biztosítanak a rasszizmus, az idegengyűlölet és a megkülönböztetés elleni küzdelemhez, valamint tekintettel az Európai Unió alapjogi chartájára, különösen annak 21. cikkére,
 - tekintettel az Európai Unió alapjogi chartájára, különösen annak 21. cikkére,
 - tekintettel az Európai Unió rasszizmus, idegengyűlölet, antiszemitizmus és a homofóbia elleni küzdelemmel kapcsolatos tevékenységeire, különösen a személyek közötti, faji- vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló 2000/43/EK irányelvre¹ és a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló 2000/78/EK megkülönböztetés elleni irányelvekre², valamint a rasszizmus és idegengyűlölet elleni küzdelemről szóló kerethatározat-tervezetre³,
 - tekintettel a rasszizmusról, idegengyűlöletről, antiszemitizmusról, homofóbiáról, a kisebbségek védelméről, a megkülönböztetés ellenes politikákról és a romák uniós helyzetéről szóló korábbi állásfoglalásaira,
 - tekintettel eljárási szabályzata 103. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel a rasszizmust, az idegengyűlöletet, az antiszemitizmust, a homofóbiát és a cigányellenességet irracionális okok motiválják és bizonyos esetekben a jelenség a társadalom perifériájára szorult állapothoz, a kirekesztettséghez és a munkanélküliséghez kapcsolódik, valamint annak elutasításához, hogy a sokszínűség társadalmainkban a gazdagság forrása,
- B. mivel több tagállamban rasszista, idegengyűlölő és antiszemita gyűlölet által motivált erőszakos cselekmények és/vagy gyilkosságok történtek, míg a rasszizmus, az idegengyűlölet, az antiszemitizmus és a homofóbia egyéb közvetlen és közvetett formái továbbra is jelen vannak az Unión belül és azon kívül,

¹ HL L 180., 2000.7.19., 22. o.

² HL L 303., 2000.12.2., 16. o.

³ HL C 75. E, 2002.3.26., 269. o.

- C. mivel az orosz hatóságok betiltották a homoszexuális, lesbikus, biszexuális és transznemű személyek egyenlőségéért és velük szembeni toleranciáért 2006. május 27-re tervezett moszkvai felvonulást, megsértve ezzel a békés gyülekezésnek és demonstrációnak az emberi jogokról szóló európai egyezmény által biztosított jogát egy olyan helyzetben, ahol az ellehetetlenítésben politikai és vallási hatóságok vettek részt, továbbá uszítottak és vettek részt a későbbi erőszakos eseményekben,
- D. mivel az európai, nemzeti és regionális szintű politikai vezetők felelősséggel tartoznak azért, hogy jó példával járjanak elől azzal, hogy elősegítik a toleranciát, a megértést, a tiszteletet és a békés egymás mellett élést,
- E. mivel egyes politikai pártok, beleértve azokat, amelyek számos országban hatalmon vannak, vagy helyi szinten jelentős képvisellel rendelkeznek, szándékosan tették a faji, etnikai, nemzeti, vallási és melegekkel szembeni intoleranciát programjuk középpontjává, ezzel lehetővé téve politikai vezetők számára olyan nyelv használatát, amely faji és egyéb gyűlöletet kelt és felkorbácsolja a szélsőségeket a társadalomban,
- F. mivel homofób jellegű nyílt erőszakra buzdító felhívások érkeztek a lengyel kormányzópárt egyik tagjától egy varsói melegjogi felvonulás megtartására vonatkozó tervekkel kapcsolatban,
- G. mivel a tagállamok számos intézkedést terveztek azon politikai pártok ellen, amelyek olyan programokat és tevékenységeket népszerűsítenek, amelyek ellentétesek az emberi jogokról szóló európai egyezményben foglalt értékekkel, beleértve a közpénzek visszavonását,
- H. mivel a labdarúgó-mérkőzések alatt szégyenteljes és súlyos rasszista megnyilvánulások figyelhetők meg, és mivel aggasztó, hogy hasonló események a jelenleg zajló világbajnokság alatt is megtörténhetnek,
- I. mivel az oktatás, és elsősorban az alapszintű oktatás, kulcsfontosságú terület a későbbi életben tanúsított rasszista attitűdök és előítéletek elleni küzdelem korai szakaszban történő megvalósításában, és mivel a döntéshozóknak kellő figyelmet kell fordítaniuk az általános iskolákban lévő jó társadalmi és etnikai összetétel előnyeire,
- J. mivel a média fontos szerepet játszik a rasszista erőszak megítélésében, és bizonyos tagállamokban az erőszakra egyoldalú és elfogult képet mutat és ezáltal felelősséget visel a rasszizmussal és idegengyűlölettel kapcsolatos téves információk terjesztésében,
- K. mivel azoknak az internetes honlapoknak a nagy száma, amelyek a legfőbb információforrást képezik rasszista csoportokról, illetve olyan csoportokról, amelyek gyűlöletet keltenek, aggodalomra ad okot a tekintetben, hogy miként lehet ezt a problémát megoldani a szólásszabadság megsértése nélkül,
- L. mivel a rendőrség és az igazságügyi rendszerek a tagállamokban létfontosságú szerepet töltenek be a rasszista erőszak üldözésében és megakadályozásában; mivel azonban ezek a szervek bizonyos esetekben nem védik meg a polgárokat a rasszista erőszaktól, és nem tudják elrettenteni a szélsőségeket attól, hogy ilyen jellegű bűncselekményeket kövessenek el, és ebben az összefüggésben a tagállamoknak meg kell vizsgálniuk, hogy rendőri szerveiket és igazságügyi rendszerüket nem jellemzi-e „intézményes rasszizmus”; mivel egyes országokban a rendőri erőszak különösen az etnikai, faji és szexuális

kisebbségekre irányul és közvetlenül sérti ezen csoportok gyülekezési jogát,

- M. mivel nem állnak rendelkezésre a rasszizmussal, az idegengyűlölettel, az antiszemitizmussal és a homofóbiával, és az ezen jelenségekhez kapcsolódó erőszakkal és megkülönböztetéssel kapcsolatos statisztikai adatok a tagállamokban,
- N. mivel öt évig tartó tárgyalások után a Tanács még mindig nem hagyta jóvá a Bizottság rasszizmus és idegengyűlölet elleni küzdelemről szóló kerethatározatára irányuló javaslatát, ami azzal a veszéllyel fenyeget, hogy a Bizottság visszavonja azt, és mivel ez a jogszabály hasznos eszköz lett volna a fajgyűlölet motiválta bűncselekmények kezelésében és büntetésében,
- O. mivel négy tagállam – Németország, Luxemburg, Ausztria és Finnország – esetében az Európai Bírósághoz fordultak, amiért ezek az országok nem teljesítették a 2000/43/EK irányelv előírásait,
1. sajnálattal veszi tudomásul, hogy a Tanács nem tudta elfogadni a fajgyűlölet és idegengyűlölet elleni küzdelemről szóló kerethatározatot és szorgalmazza, hogy a soron következő finn elnökség újra kezdjen neki a munkának, a Tanács pedig érjen el egy megállapodást, hogy egyértelműen kiterjeszti a kerethatározatot a homofób, antiszemita, iszlámellenes és más, etnikai, faji, szexuális irányultságon, vallási vagy egyéb irracionális indíttatáson alapuló fobia vagy gyűlölet által motivált bűncselekményekre; felszólítja a tagállamokat, hogy erősítsék meg azon büntetőjogi intézkedéseiket, amelyek célja az ilyen jellegű bűncselekményekért kiszabható büntetések közelítése az EU-ban; sürgeti, hogy minden tagállam hatékonyan ültesse át a diszkriminációellenes irányelveket, a Bizottság pedig vigye a Bíróság elé azokat a tagállamokat, amelyek ezt nem teszik meg, továbbá dolgozzon ki új, 2007 közepe előtt benyújtásra kerülő, jogalkotási eszközökre irányuló javaslatokat, amelyek magukban foglalják a diszkrimináció EK-Szerződés 13. cikkében foglalt valamennyi indítékát, és amelyek ugyanolyan hatállyal rendelkeznek, mint a 2000/43/EK irányelv;
 2. mélyen elítél minden rasszista és gyűlöletből fakadó támadást, sürgeti a nemzeti hatóságokat, hogy minden tőlük telhetőt tegyenek meg a felelősök megbüntetésére érdekében, és vessenek véget a büntetlenség légkörének, amely fennáll e támadásokkal kapcsolatban, és kifejezi együttérzését e támadások valamennyi áldozatával és családjaikkal:
 - annak a mali nemzetiségű, fekete asszonynak és a rábízott belga gyermeknek az előre megfontolt szándékkal elkövetett meggyilkolását, amelyet 2006. május 12-én egy belga szélsőjobboldali fiatal követett el Antwerpenben néhány perccel azután, hogy egy török származású nőt súlyosan megsebesített, miközben meg akarta gyilkolni;
 - egy 16 éves fiú meggyilkolását 2006 januárjában Brüsszelben és egy 17 éves fiú meggyilkolását áprilisban szintén Brüsszelben, és felháborítónak tartja, hogy a média néhány esetben úgy ismertette ezeket a gyilkosságokat, hogy előfordult, hogy a közvélemény minden alapot nélkülözve egész közösségeket tekintett bűnösnek;
 - Ilan Halimi 2006 februárjában Franciaországban bekövetkezett elrablását, megkínzását és meggyilkolását, amelyet egy 22, eltérő származású személyből álló

- banda követett el, és különösen aggasztónak találja a bűncselekmény antiszemita dimenzióját;
- Chaïb Zehaf 2006 márciusában Franciaországban bekövetkezett meggyilkolását, amelynek indítéka etnikai származása volt;
 - Kevin K. etiópai származású német állampolgár brutális megtámadását a Szász-Anhalt tartományban lévő Poemmelte faluban 2006. január 9-én, különösen a rasszista indíték miatt;
 - egy transzszexuális személy, Gisberta elrablását, rettenetes megkínzását és meggyilkolását a portugáliai Porto városában, 2006 februárjában, amelyet serdülő, illetve még fiatalabb kiskorúak csoportja követett el;
 - a Micheal Schudrich, Lengyelország főrabbija ellen intézett támadást, amely Varsóban történt, valamint a Lengyel Családok Ligája egyik vezetőjének kijelentéseit, amelyek a toleranciáért és az egyenlőségért felvonuló homoszexuális, leszbikus, biszexuális és transznemű személyek elleni erőszakra sarkalltak;
 - az az agresszió, amely 2006. április 8-án, szombaton Fernando Ujiguite guineai származású portugál állampolgárt érte a spanyolországi Castellar del Vallès nevű helységben. A rasszista indíttatású erőszakos cselekmény miatt Ujiguite úr több napot töltött kórházban;
 - a labdarúgó-stadionokban a neonáci ideológiát valló szurkolók által tanúsított erőszak, illetve a rasszista rigmusok és bekiabálások számának növekedése;
3. üdvözli a tényt, hogy több ezer ember vett részt az antwerpeni és párizsi tömegfelvonulásokon, amelyek célja a fenti eseményektől való közfelháborodás kifejezése, valamint a rasszizmus, az idegengyűlölet és az antiszemitizmus elleni küzdelem nyilvános támogatásának kifejezése volt; üdvözli a lengyelországi toleranciatüntetések is és különösen a 2006. évi varsói meleg büszkeség parádé barátságos fogadását;
4. rendkívül aggódik a lengyelországi fajgyűlölet, idegengyűlölet, antiszemita és homofób intolerancia általános növekedése miatt, amelyet részben olyan vallásos platformok táplálnak, mint a Radio Maryja, amelyet a Vatikán is bírál antiszemita megnyilvánulásaiért; úgy véli, hogy az EU-nak megfelelő lépéseket kell tennie annak érdekében, hogy kifejezze aggályait és különösen, hogy foglalkozzon a Lengyel Családok Ligája kormányban való részvételének kérdésével, mivel e párt vezetői gyűlésekre és erőszakra biztatják az embereket; emlékezteti Lengyelországot a szerződések alapján vállalt kötelezettségeire, különösen az EU-Szerződés 6. cikkére és a kötelezettségek megszegését követő lehetséges szankciókra; szorgalmazza e tekintetben, hogy a lengyel kormány vizsgálja felül az egyenlő státusz teljhatalmú megbízottja hivatalának felszámolását; kéri a Rasszizmus és Idegengyűlölet Megfigyelőközpontját, vizsgálja meg a rasszista, idegengyűlölet és homofób intolerancia lengyelországi felbukkanását, továbbá kéri a Bizottságot, hogy ellenőrizze, vajon a lengyel oktatási miniszter tevékenységei és kijelentései összhangban állnak-e az EU-Szerződés 6. cikkével;
5. súlyosan elítéli az orosz hatóságok döntését, hogy betiltották a 2006. május 27-re tervezett első moszkvai meleg büszkeség felvonulást, valamint azt, hogy nem tudták

- biztosítani a békés tüntetők és emberi jogi aktivisták biztonságát és védelmét, továbbá emlékezteti az orosz hatóságokat, hogy a gyülekezési szabadság alapvető emberi jog, amelyet az Orosz Föderáció Alkotmányának 31. cikke garantál; kifejezi mély aggodalmát, amiért orosz politikusok és hitéleti szervezetek szerepet játszottak a lesbikus, homoszexuális, biszexuális és transznemű személyek elleni erőszakra és gyűlöletre való uszításban; reméli, hogy a jövőben hasonló események nem fognak bekövetkezni és bátorítja az orosz hatóságokat, 2007-ben engedélyezzék a meleg büszkeség felvonulást és biztosítsák a résztvevők védelmét;
6. súlyosan csalódott amiatt, hogy az EU vezetőinek nem sikerült felvetniük ezt a kérdést a 2006. május 26-i EU-Oroszország csúcstalálkozón;
 7. ugyancsak csalódott, hogy Barroso elnök, valamint Frattini, illetve Spidla biztos nem tudott találkozni 2006. május 30-án Európa vallási vezetőivel, amely találkozó során elítélhették volna az orosz ortodox papok aktív részvételét a 2006. május 27-i moszkvai erőszakos, homoszexuálisok elleni és neonáci felvonuláson;
 8. megütközésének és aggodalmának ad kifejezést az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése elnökének a moszkvai incidensekre való reagálása miatt, mivel az elnök gratulált Oroszországnak az emberi jogok terén elért eredményeihez ahelyett, hogy elítélte volna az alapvető emberi jogok 2006. május 27-i megsértését;
 9. kéri, hogy a soron következő G8 csúcson az EU képviselői sürgős kérdésként vessék fel az oroszországi emberi jogok problémáját, különösen a békés tüntetéshez való jogot;
 10. felhívja az Európai Unió intézményeit, a tagállamokat és minden demokratikus európai pártot, hogy ítélik el az intolerancia minden megnyilvánulását és a fajgyűlöletre való uszítást, valamint a zaklatás és a rasszista erőszak minden megnyilvánulását;
 11. sajnálatának ad hangot, hogy több tagállamban tapasztalható az egyértelműen idegengyűlölő, rasszista, antiszemita és homofób célokat kitűző szélsőséges pártok és csoportok támogatásának erősödése, amelyek közül néhány kormányzati szerephez is jutott Lengyelországban, továbbá hangsúlyozza, hogy fel kell tárnunk ennek a jelenségnek a gyökereit, amelyek például a társadalom szélére sodródás, a kirekesztődés és a munkanélküliség;
 12. sürgeti, hogy a tagállamok mindegyike legalább az előkészületeket tegye meg az olyan politikai pártoknak nyújtott támogatások visszavonására, amelyek nem tartják tiszteletben az emberi jogokat és az alapvető szabadságjogokat, a demokráciát és a jog érvényesülését, ahogyan azt az emberi jogok európai egyezménye és az Európai Unió alapjogi chartája kimondja, továbbá felszólítja azokat, akiknek már módjuk van ezt megtenni, hogy késlekedés nélkül cselekedjenek;
 13. kéri a tagállamokat, hogy minden szinten és minden ágazatban, és különösen a médiában és az oktatásban indítsanak kampányokat annak érdekében, hogy népszerűsítsék a kulturális sokféleséget, amely a gazdagság és a gazdasági dinamizmus, a nemek közötti egyenlőség, a diszkrimináció elleni küzdelem, a tolerancia, a párbeszéd és az integráció formája, például az „Egyenlős esélyeket mindenkinek” (2007) és az „Kultúrák közötti párbeszéd” (2008) európai évei keretében;
 14. felhívja a tagállamokat, hogy fordítsanak kellő figyelmet a rasszizmus, szexizmus, az

idegengyűlölet és a homofóbia elleni küzdelemre mind az egymással, mind pedig harmadik országokkal folytatott kétoldalú kapcsolataikban;

15. felhívja a Bizottságot, hogy a kibontakozó integrációs politikája mellett folytassa diszkriminációellenes politikájának kidolgozását; úgy véli, hogy az egyenlőség megvalósítása érdekében megfelelő figyelmet kell szentelni az integrációnak és egyéb nem jogalkotási intézkedéseknek, mint például az interakciók és a részvétel előmozdítása;
16. hangsúlyozza a rasszizmus és idegengyűlölet elleni kezdeményezések támogatásának szükségességét a jelenleg zajló németországi labdarúgó-világbajnokság tekintetében, és kéri a hatóságokat, hogy alaposan figyeljék és üldözzék és ítéljék el a rasszista cselekmények felelőseit;
17. emlékeztet arra, hogy egyértelmű meghatározásokra és statisztikákra van szükség a rasszizmussal és idegengyűlölettel, különösen a rasszista és idegengyűlölet motiválta erőszakkal kapcsolatban az ezen jelenség elleni hatékony küzdelem eszközeként, amint arra a Rasszizmus és Idegengyűlölet Európai Megfigyelőközpontja 2005-ös éves jelentésében rávilágított, hangsúlyozva a rasszista erőszak statisztikai regisztrálásának hiányát például Olaszországban, Portugáliában és Görögországban;
18. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezen állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamoknak, az Európa Tanácsnak és az Orosz Föderáció kormányának.